

DIE BUITER SE GEHEIM

Gerrie Radlof

DIE BUTTER SE GEHEIM

deur

GERRIE RADLOF

Uitgegee deur:

SKATKIS BOEKE - UITGEWERS

Strand Mews

Strand

2021

Die Buiter Reeks Verhale

Die voorbladskets is 'n nuwe ontwerpte voorblad, spesiaal geskep om by die Buiter reeks se tema te pas.

Hierdie boek is die eerste uitgawe in e-boek formaat.

Kopiereg op hierdie verhaal is voorbehou en dit mag nie in die geheel of gedeeltelik herdruk word of versprei word sonder die nodige skriftelike toestemming van die uitgewer nie. Herdruk sluit in geen vorm van elektroniese of meganiese vorm, bv. deur middel van e-boeke, fotokopiëring, skryf, bandopname of deur enige ander manier vir inligtingsbewing of ontsluiting. Al die karakters en gebeure in hierdie verhaal is denkbeeldig en het geen betrekking op enige persone, lewendig of dood nie.

DIE BUITER SE GEHEIM
deur Gerrie Radlof

ISBN 978-1-928498-76-6

Uitgegee deur:
Skatkis-Uitgewers, Strand Mews, Strand 7140
Suid-Afrika

Kopiereg @ Pieter Haasbroek (2021)
Aanlyn winkel: <https://panther-ebooks.com>
Webwerf: <https://www.softcoverbooks.co.za>

OPSOMMING

Lees gerus die opwindende verhale van 'n man wat 'n merkwaardige dubbele lewe gelei het. Hy word die Buiten genoem. Mense sien hom as die rykste edelman aan die Kaap, die oënskynlik ledige en verveelde graaf Jean de Moreaux. Daar is ook die mooi Rossouw-susters, Jacques, Pierre, Phillip en sy getroue staatmaker, Andre. Hierdie paar getroue vriende wat sy identiteit ken en hom nooit sal verrai nie, ken hom as 'n onverskrokke waaghals wat 'n onuitblusbare regverdigheidsin het. Die publiek sien die geheimsinnige Buiten as 'n hoflike, adellike en kleurrike nagtelike ruiter. Hy is galant en word gevrees deur skurke. Tussen die hoë adellike kringe word hy hoog geag weens sy geld en status.

In die nagtelike ure kom die Buiten uit die skaduwees. Dan het hy 'n swart gewaad en masker oor sy gesig. Op die rug van 'n swart trippelende hings is hy gewapen met 'n swaard in sy hand, 'n vlymskerp rapier in die skede van sy saalsak en met sy twee pistole gereed in sy lyfband, is hy reg om enige gevaar aan te durf. As jy mooi kyk sal jy teen die hange van Leeuwberg 'n perd rats tussen bosse en struik deur sien vleg en soms meer as een, as die Buiten en sy bende uit is op jag. Hulle word nie gehoor nie en laat hulle ook nie keer nie. Die Buiten is sonder uitsondering op die toneel wanneer onreg gepleeg word en geen booswig ontsnap aan sy waaghalsige metodes van vergelding nie. Soos 'n moderne Robin Hood beroof hy die oorryk, ydele hoëlui om aan die armes uit te deel of hulle bende gaan herstel onregte wat gepleeg is teenoor minderbevoorregtes.

Dit is die era waar die klap van flitsende swaarde, pistoolskote en die donderende hoewe van talle perde in die nag gereeld gehoor kan word. Waar die gemeenheid en woordelose wreedheid van skurke met hul pofmoue en fluweel kniebroeke gesien kan word. Dit is die tydperk waar die aristokrasie heers en doen net wat hulle wil, tog kom hulle uiterlik voor as galante, buigende here van die Kaap. Wie egter verdruk of veronreg word deur die aristokrasie, moet gehelp word, maak nie saak hoeveel slotte, soldate of klipmure daar in die Buiten se pad is nie. Saam met sy vriende sluip hulle gereeld diep in die nag deur donker gangetjies, uitoorlê en oorrompel saam wagt en stuur hulle selfs die

ewigheid in, as die noodlot dit so beslis. Hulle nagtelike ritte is altyd vol opwindende aksie, avontuur en vele gevare en nie lank nie dan spat die vonke behoorlik.

In hierdie sesde Buiten verhaal reeks, is James Surrock een van min mense aan die Kaap wat weet dat Jean de Moreaux en die Buiten een en dieselfde persoon is. Hy wil die Buiten dood hê, want hy wil graag so al sy besittings in die hande kry. Ongelukkig vir hom vergeet hy egter dat Willa Rossouw die Buiten liever het as haar eie lewe en dat 'n mens se sondes jou altyd een of ander tyd inhaal.

UITTREKSEL

Met sy regterhand en sy bene druk hy hom van die grond af op. Hy steier teen die muur aan en 'n gevoel van duiseligheid sak op hom neer. Hy skud sy kop, maar selfs die geringe beweging laat brandende vlamme deur sy skouer en bors trek. Hy hou sy kop stil. Stadig verdwyn die flikkerende liggies voor sy oë.

Dan sien hy die gebukkende gestalte weer hier voor hom. Hy hoor die man sê hygende asemhaling en besef dat hy enige oomblik kan bykom en alarm maak.

Jean skuif teen die muur langs. Hy vind dat, as hy sy bolyf stil hou en net sy bene beweeg, die pyn dan nie so ondraaglik is nie. Dit is selfs asof hy aan die pyn gewoond raak! Reeds by die deur vind hy dat hy gemakliker kan stap. Nogtans is dit met 'n strompelgang dat hy oor die plaveiklippe na die borswering toe aansukkel. Hy hoor hoe Jacques sy asem vinnig intrek.

“Ons moet vlug!”

Sonder aarseling swaai Jacques om. Soos 'n kobra wat verwoed is voordat hy pik, gebied hy skerp.

“Draai julle rûe! As julle praat of ons probeer keer, sal ons skiet!”

INHOUD

Hoofstukke

Hoofstuk 1.....	Bladsy 8
Hoofstuk 2.....	Bladsy 23
Hoofstuk 3.....	Bladsy 31
Hoofstuk 4.....	Bladsy 41
Hoofstuk 5.....	Bladsy 54
Hoofstuk 6.....	Bladsy 64
Hoofstuk 7.....	Bladsy 77
Hoofstuk 8.....	Bladsy 87
Hoofstuk 9.....	Bladsy 99
Hoofstuk 10.....	Bladsy 112
Hoofstuk 11.....	Bladsy 122
Hoofstuk 12.....	Bladsy 131

DIE BUITER SE GEHEIM

Hoofstuk 1

“Moor James Surrock se volle aandag is gevestig op die gladde handskoen wat hy oor sy linkerhand trek. Met sy duim en voorvinger van sy regterhand, skuif hy die sagte materiaal oor elke vinger. “Moord?” herhaal hy. “Daar bestaan nie so ’n woord nie, my liewe Rene. As ’n leeu die wildsbok met sy gebrul laat sidder en dan met een hou van sy kragtige voorpoot die ewigheid instuur of as die kanonne op die oorlogsfront bulder en die massiewe koeëls deur linies van dapper marsjerende soldate skeur, noem jy dit moord, Rene?”

“Maar jy weet dat Graham hoegenaamd nie jou gelyke met die swaard is nie, James. Jy is die beste swaardvegter in Londen. Jy besef dit en almal hier besef dit ook. Jy...”

“Het Graham dit nie besef nie?” werp Surrock tussenin, maar sy stem bly kalm. Sy uitdrukkinglose, ongeërgde blik bly op die jong man met sy bleek gelaat gevestig. “Het jy nie daaraan gedink toe jy die vermetelheid gehad het om my daarvan te beskuldig dat ek met die kaarte kul nie?”

Graham Bowley maak ’n hulpelose gebaar met sy hande. Hy staar strak in die skerp, meedoënlose kykers voor hom.

“Ek het nie geweet nie,” begin hy hakkellend. “Ek het nie gedink dat dit jou so sal ontstel nie, James. Ek...”

“Ontstel,” roep Surrock honend uit. “Luister na hom!”

“Graham is nog maar ’n kind, James,” voeg die groot, fris man met die rooierige gesig by. “Dit is maar die tweede keer dat hy die klub besoek.”

“Hoekom het sy ma hom dan toegelaat om te kom?” Surrock skud sy kop. “Nee Harry, as jy en Rene dan so besorg is oor die welsyn van julle jong vriend, neem ek aan dat ek sommer vanaand nog ’n besoek van julle kan verwag?”

Van verskeie tafels in die vertrek het die kaartspelers intussen opgestaan en saam met ander wat daar rondgeslenter het, hulle in ’n kring om die sprekers geskaar. Almal het ’n rukkie vantevore die uitroep gehoor en gesien hoe die twee-en-twintigjarige James Surrock, die graaf Heatly sy stoel agteruit smyt, sy handskoen optel en Graham Bowley, wat oorkant hom gesit het, ’n ligte hou daarmee teen die wang

toedien het.

Graham, seun van die hertog van Harding, het saam met vriende hierheen gekom. Hy is maar die vorige week as lid tot die klub toegelaat en dit is die eerste aand dat hy die dobbelkamer binne gekom het. Met die geluk van 'n beginner het hy daarin geslaag om groot somme van James Surrock, Rene Derry en kaptein Harry Berkly te wen. Surrock se gelaat het al hoe meer versomber. Almal weet hoe roekeloos hy dobbel, en gedurende die afgelope paar maande het hy juis swaar verliese gely. Op 'n aanmerking van die onskuldige Graham het hy dus opgespring en hom tot 'n tweegeveg uitgedaag.

Derry en Berkly was geskok. As swaardvegter het Surrock geen gelyke in Londen nie en hierdie sal beslis nie sy eerste tweegeveg van die seisoen wees nie. Rene Derry het hom dus daarvan beskuldig dat 'n geveg tussen hom en Graham inderwaarheid niks anders as moord sal wees nie.

Nou, gedurende die paar oomblikke van stilte na Surrock se laaste opmerking, druk 'n ouerige man tussen die ander deur. Sodra hy die tafel bereik waarby Surrock en die drie wat saam met hom gespeel het nog staan, verneem hy skerp.

“Wat het gebeur, James?”

“Hy het my beledig, Hoogheid,” antwoord Surrock bedaard. “Die saak is reeds afgehandel. Ek verwag 'n besoek van sy sekondante.”

“Maar dit is tog seker nie die regte optrede om iemand wat so onervare is,” begin die hertog, maar die jong Surrock val hom in die rede.

“Hy was nie onervare met sy tong nie, Hoogheid.”

“Daar moet 'n ander oplossing wees.” Die hertog maak 'n wanhopige gebaar met sy hande. “Graham, ek neem aan dat jy nie bedoel het wat jy gesê het nie?” Graham Bowley laat sy blik oor die kring van gesigte om hom dwaal. Sy oë is effens rooi, want hy is ongewoond aan die swaar rookdampe wat teen die plafon van die dobbelkamer hang. Sy lippe bewe liggies. Hy vee met die skerp kant van sy gewrigte daaroor. Dit is vir hom duidelik dat almal behalwe James Surrock hom goedgesind is. Selfs nou kan hy nog nie heeltemal verstaan wat werklik plaasgevind het nie. Hy het dit as 'n eer beskou toe James hom uitgenooi het om by sy tafel te kom sit. James was nog altyd vir hom die toonbeeld van wat hy graag eendag sal wil wees, iemand wat behendig is met die

swaard, wat selfversekerd tussen hierdie ervare edellui kan rondbeweeg en deur almal as hul gelyke, ja selfs meer as hul gelyke beskou word.

“Ek voel daarvan oortuig dat Graham nie bewus was van wat hy gesê het nie,” hervat die hertog vriendelik toe hy die verbouereerdheid van die jong seun sien. “Ek is seker dat hy dit nie as ’n belediging bedoel het nie. Is dit nie so nie, Graham?”

Almal kom agter waarheen die hertog die gesprek probeer lei. Gretig wag hulle op Graham Bowley se reaksie. James Surrock staan met sy hand in sy sy en met ’n spottende glimlag om sy lippe. Deur half geslote ooglede beskou hy die jong man hier voor hom.

“Ek is jammer as ek iets gesê het wat ek nie behoort...” Graham Bowley voltooi nie die sin nie.

Verheug roep die hertog uit. “Daar het jy dit nou, James! Graham het dit nie bedoel nie. Aanvaar dit as ’n verskoning!”

“Ek is bevrees dat ek nie daarmee tevrede kan wees nie, Hoogheid,” antwoord Surrock koel. “’n Belediging soos die wat hy my aangedoen het, kan nie so maklik oor die hoof gesien word nie. Miskien,” vervolg hy honend, “sal ek ’n verskoning van hom aanvaar as hy dit op sy knieë doen.”

’n Paar mans roep verontwaardig uit. Surrock steur hom nie aan hulle nie. Hy is deeglik bewus van sy magsposisie. Dit is ’n saak van eer en nog meer. Hy was verplig om ’n paar skuldbriewe aan die snuiter te beloof. Die verwaande klein vent het sowaar meer as ’n duisend pond van hom gewen! Vir maande lank al is dit asof die geluk hom doelbewus ontwyk. Sy toelae is lankal uitgeput en hy skuld al groot bedrae, maar hy is nie van plan om ’n pennie aan hierdie gladde vel japsnoet te betaal nie! Hy reken hy handel volkome binne sy reg.

“Dit, dit sal ek nie doen nie.” Die kleur kruip op in Graham Bowley se wange. Die woorde kom stotterend uit, maar die jong man staan fier en die bewing het sy lippe verlaat.

“Gaaf.” Surrock tree van die tafel af weg. Die toeskouers staan opsy asof hulle hom probeer vermy. Surrock maak ’n ligte buiging.

“Dan laat ek die reëlins aan julle oor,” sê by bondig. “Rene, jy en Harry sal...”

“Kaptein Berkly!” snou die groot man met die rooierige gesig hom toe. “Van nou af is dit kaptein Berkly, graaf Heatly.”

Surrock glimlag. Die uitdrukking in sy oë bly onveranderd. Dit is net sy gelaatstrekke wat vlugtig roer, soos die blare van 'n boom wat deur 'n vlagie wind aangeraak word.

“Julle sal natuurlik as Bowley se sekondante optree...”

“Ek sal eerder.” Almal kyk verbaas op as die hertog vir Surrock in die rede val. “Dit sal 'n eer wees om die reëlings vir jou te tref, Graham.” 'n Gloed van dankbaarheid gaan deur die jong man. Hy glimlag nou met nuwe moed.

James Surrock vestig sy blik op 'n man tussen die toeskouers. Die kêrel duik dadelik agter sy maats weg. Surrock haal sy skouers op.

“Jul gretigheid om julle as my sekondante aan te bied, oorstelp my,” sê hy droog. “Ongelukkig het ek julle dienste nie nodig nie.”

Weer buig hy liggies. Dan stap hy doodluiters na die hoek toe waar hy sy mantel van die rak afhaal. Hy swaai dit oor sy skouers en gespe dit voor sy bors vas. Onderwyl doodse stilte in die vertrek heers, stap hy uit en gaan met die breë trap af.

Uit een van die groot sitkamers op die grondverdieping kom die aangename klank van vrouens wat lag en gesels. By die voet van die trap staan hy 'n rukkie stil. Hy is daarvan bewus dat hy uit die sitkamer gesien kan word.

James stap dan verder. 'n Jong meisie met 'n silwer pruik op sweef hom tegemoet. Sy glimlag en haar vonkelende oë is afwagterend op hom gerig. Surrock buig. Hy groet met 'n knik en dan skuur hy by haar verby. Hy kyk nie om nie, maar hy weet dat sy hom teleurgesteld agterna staar en dat sy vinnig by die deur uitgaan om haar ontsteltenis te verberg. Hy kyk oor die groepe in die vertrek heen. Hy buig en knik. Intussen kom hy agter dat die gelag bedaar het en dat die geselsery nou op meer gedempte toon voortgaan.

Twee keer onderwyl hy tussen hulle deurstap, lyk dit asof van die jong dames na hom wil kom, maar nadat sy glimlag hulle aanvanklik gelok het, wend hy dadelik sy blik weer af. Uiteindelik sluit hy hom aan by 'n paar mans wat om 'n groepie tafels sit. Hy gesels 'n oomblik en verlustig hom in die haastige, verskonende glimlag van een van die mans as hy hom en sy vriend betrap dat hulle hom vererg aanstaar, asof hy 'n indringer is. Hy verneem na 'n sekere persoon, hoewel hy weet dat hy nie teenwoordig is nie. Sy vraag skeep die indruk dat daar in die

saal niemand is na wie hy moontlik kan soek nie.

Wanneer hy by die groot voordeur uitgaan en onder 'n straatligdeurstap, glimlag hy nog steeds. Dit is die derde seisoen wat hy in Londen deurbring. Tot nog toe het hy nie 'n enkele vriend gemaak nie, maar daar is ook nie een wat hom openlik as sy vyand sal voordoen nie. Die paar wat dit wel gewaag het, leef nie meer nie! Die vingers van sy linkerhand streek die versierde heft van die swaard aan sy linkersy.

Gedurende die afgelope drie jaar het hy bewys dat hy die meerdere is van elkeen wat hy teëgekomen het. Hy het niemand se hulp nodig nie! Daardie klomp skape in die dobbelkamer het die moed gehad om stil te bly toe hy rondsoek na sekondante. Verlede maand was daar 'n tiental wat vorentoe gespring het want toe was hulle nog te bang om te weier, omdat dit sy toorn mag uitlok. Maar vanaand, dit het hy besef, sou hulle maklik as rede kon aanvoer dat hulle nie graag teen die hertog wou kant kies nie. Daarom het hy die vertrek dadelik verlaat. Maar onder in die saal het hy sy ego doelbewus gestreek. Hy weet dat daar geen enkele jong dame is wat dit nie as 'n eer sal beskou om saam met hom gesien te word nie. Selfs die mans besef dit.

James Surrock lag meteens hard. Hy het niemand se vriendskap nodig nie, trouens, daar is niemand wat sy vriendskap werd is nie!

'n Paar strate verder aan gaan hy 'n klub binne waar die minder belangrike edellui vergader. Hy reël met twee kêrels wat onbewus is van die omstandighede om vir hom as sekondante op te tree en versoek hulle om met die hertog in aanraking te kom om reëlings te tref. Die twee aanvaar die taak gretig, selfs om hulle net met die sake van die vooraanstaandes bemoei te wees, is vir hulle 'n eer.

Hiervandaan huur Surrock 'n draagstoel. Hy word tot voor die trappies van die stadshuis gedra, waarin hy, sy moeder en sy suster gedurende die seisoen tuisgaan. Hy vererg hom as sy suster self die deur kom opmaak.

“Waar is die portier?” vra hy skerp, onderwyl hy sy mantel aan die rak in die portaal ophang.

“Jy weet dat hy nie saans diens doen nie, James,” antwoord sy opgewek.

“Hy moet mos darem ook rus kry en ons kan net die een bekostig.”

“Ek is al sat daarvan!” roep Surrock uit. “Hierdie ewige gebabbel oor besparing! Waar is moeder!”

“Sy is in die sitkamer. Ons doen hekelwerk.”

“Hekelwerk! Julle sal maak dat ek later skaam sal wees om in die openbaar gesien te word. Ek beseft natuurlik dat Moeder se gesondheid veel te wense laat, maar selfs sy..”

“Ek was al twee keer by ’n bal, James,” antwoord sy suster onderwyl hulle deurstep na die sitkamer toe. “Dit is tog nie nodig om elke aand uithuisig te wees nie. Jy weet tog hoe Moeder voel oor die klubs en die dobbelsale en...”

“Ek weet Mildred. Jy hoef my nie daaraan te herinner nie. Is daar iets om te drink?”

“Ek gaan nou net tee maak.”

“Tee!”

“Jy hoef nie so verontwaardig te klink nie.”

“En dan moet jy dit boonop nog self gaan maak?”

Sy slaan haar arm om sy lyf en lag opgewek.

“Moet tog nie so knorrig wees nie. Moeder en ek is heeltemal gelukkig. En jy gaan oorgenoeg uit!” Voor die sitkamer se deur keer sy hom skielik. “Ek wou jou nog vra, James.” Sy klink bekommerd. “Mary vertel my nou die dag dat jy in ’n tweegeveg betrokke was. Is dit...?”

“Dit was gekskeerdery,” val hy haar vinnig in die rede. “Julle vroumense klets ook te veel oor dinge waarvan julle niks weet nie.”

“O, dan ek is bly James! Mens hoor sulke aaklige stories.”

Hulle gaan die sitkamer binne. Alhoewel hy te kenne gegee het dat hy nie daarvan hou dat sy moeder en suster hulle in die huis inkluister nie, voel hy heimlik dankbaar daarvoor. Almal weet dat die gravin Heatly ’n invalide is en stories van die roekelose bestaan van haar seun bereik haar dus nooit nie.

As gevolg van die stil bestaan wat die Heatly’s op hul landgoed en selfs hier in Londen gedurende die seisoen ook, verkeer feitlik almal onder die indruk dat dit maar hulle geaardheid is om so te leef. Daar is min wat van die feit bewus is dat hul inkomste die afgelope tyd aansienlik gedaal het. James stel hoegenaamd geen belang in die bestuur van hul geldelike sake nie. Al bydrae wat hy lewer is om hul klein inkomste uit belastinge en huur, na hartelus te verkwis.

Hy soen sy moeder op haar wang. Die gravin se oë glinster as sy die regop, netjiese gestalte van haar seun sien.

“Jy is vanaand vroeg tuis, James,” sê sy met haar diep, half weemoedige stem, soos van iemand wat al baie gely het, maar met stille berusting haar lot aanvaar. “Ons sien so min van jou wanneer ons in Londen is. Waar was jy vanaand?”

“Ek het kaart gespeel by Peter Lindl en ons het toe besluit om maar vroeg in te kruip.”

“Dit is gaaf. Jy slaap te min, maar julle jong klomp het ook altyd iets aan die gang. Sit. Mildred sal nou-nou die tee bring.”

’n Halfuur later is daar ’n klop aan die voordeur. Surrock keer sy suster en stap self na die voorportaal toe. Die twee kêrels wat hy as sekondante aangestel het, deel hom mee dat die tweegeveg teen dagbreek op die oewer van die Thames, agter die Lutherse-kerk sal plaasvind. Hy bedank hulle en versoek hulle om hom ’n halfuur voor die bestemde tyd by sy huis te ontmoet.

In die sitkamer skink Mildred vir hom nog ’n koppie tee. Die gravin verneem wie die besoekers was.

“Sommer twee vriende Moeder,” antwoord hy ongeërg, onderwyl hy ’n boek van die rak afhaal en in een van die leuningstoele plaasneem. Hy kruis sy bene en slaan die boek oop. “Hulle wil hê dat ons môre-oggend ’n entjie moet gaan ry. Die oggend lug is nogal verfrissend.”

“Ek is dankbaar James, dat jy nie in die gewoontes van die stad verval nie. Dit is goed dat jy nog na die vars buitelig hunker terwyl daar so baie ander vermaaklikhede is.”

James Surrock sug. ’n Rukkie later gaap hy en gaan kamer toe. Hy bekommer hom glad nie oor die tweegeveg nie, maar hy sal vroeg moet opstaan en alhoewel hy Graham Bowley nie eintlik as ’n waardige teenstander beskou nie, sal dit hom niks baat om half deur die slaap daar aan te kom nie.

Daar is darem al twee bediendes in die kombuis as hy net voor die oggendskemerte met die trap afgaan. Hy versoek dat sy perd opgesaal word en tien minute later ontmoet hy die twee sekondante voor die deur. Op ’n galop ry hulle deur die stil strate. Twintig minute later verrys die kerktoering voor hulle. Die oggendmis sweef daarom en ’n skerp windjie sny deur die klein kerkhoffie. Een van die sekondante spring van sy perd af en stoot die houtheek in die klipmuur oop. Hulle ry deur tot op die grasbank agter die kerk. Onder ’n paar bome, ’n entjie van hulle af,

sien hulle 'n paar perde en vier mans. Een kom hulle vinnig tegemoet. James Surrock swaai hom uit die saal. Hy maak 'n ligte buiging as hy die hertog herken.

“James!” Die edelman praat vinnig, sonder om te groet. “Ek wil jou weer versoek om van hierdie... hierdie tweegeveg af te sien. Dit sal tog nie tot jou krediet strek as jy 'n jong seun...”

“Ek het hom die geleentheid gegee om om verskoning te vra, Hoogheid.”

“Jou versoek was onredelik.” Hy kyk om om seker te maak dat Surrock se sekondante nie binne hoorafstand is nie. Dan vervolg hy gedemp. “Jy weet wat sal gebeur as jou moeder van dit te hore moet kom.”

“Sy sal dit nie van my hoor nie,” antwoord Surrock koel. “As daar iemand anders is wat haar leed wil aandoen, is dit sy saak. Dan rus die gevolge daarvan op sy gewete.”

“Is daar niks wat jou van jou besluit sal laat afsien nie?” roep die hertog wanhopig uit.

“Daar is my vereiste wat steeds staan.”

“Hy sal nooit op sy knieë voor jou gaan nie.”

“Dan moet hy dit maar met 'n swaard doen.”

Die hertog draai hom om. Hy stap vinnig terug na die ander boom toe. Surrock gespe sy mantel los en oorhandig dit aan die sekondant wat intussen nader gekom het. Die ander een het die hertog gevolg. Surrock knoop sy baadjie los en trek dit uit. Hy slenter van die perde af weg en beskou die graswal noukeurig. Baie van die tweegevegte wat in die jongste tyd plaasgevind het, is hier afgehandel. Weinig van hulle was noodlottig, hierdie seisoen was daar maar drie gevalle en by twee daarvan was James Surrock betrokke. Gewoonlik word gekrenkte eergevoelens deur die eerste bloed tevrede gestel, al is dit dan ook maar net 'n skraapwond.

Die res van die geselskap kom nader en die geneesheer gaan staan eenkant. Die hertog hou die kisse met die twee swaarde voor hom uit. Net rondom die punt is die lemme vlymskerp.

Surrock beduie met sy hand dat Graham Bowley eerste moet kies. Die jong man neem 'n swaard, sonder om eens daarna te kyk. Sy donker oë, met die onmiskienbare kringe van slapeloosheid daarom, bly op sy teenstaander gevestig.

Dan staan hulle terug en die sekondante tree opsy. Kort daarna skuur die swaarde teen mekaar.

Met drie vinnige bewegings ontwyk Surrock se wapen gemaklik Graham se verskrikte, afwerende gekap. 'n Blitsige steek skeur die syhemp op die jong man se skouer. Surrock lag. Reeds het hy vasgestel dat hy met 'n oningewyde te doen het.

Daar is vuur in Bowley se oë. Hy storm op Surrock af. Sy swaard swiep deur die lug en spring kletterend van die ander wapen af. Surrock het die hef van sy swaard in 'n rotsvaste greep. Hy keer die houe gemaklik en verlustig hom in die onhandige pogings van sy teenstander. Hy skuif selfs lig op sy voete agteruit.

Dan steek hy twee vinnige houe weerskante van Bowley se swaardarm verby. Die jongman kap na die venynige punt toe, maar hy raak dit nie. Dadelik spring hy terug.

Meteens dryf Surrock sterk vorentoe. Bowley retireer. Soos 'n besetene swaai hy sy swaard heen en weer voor hom, maar gedurig ontwyk die flitsende punt sy houe. Skielik is daar 'n skerp pyn in sy regterskouer. Verlamrend skiet dit in sy arm af en onwillekeurig vou sy vingers oop. Hy sak op sy knieë neer en die swaard val uit sy hand.

Surrock staan twee tree voor hom. Sy regterarm ruk terug. Die lang staallem van sy swaard is horisontaal en die punt korrel sekuur op die knielende man se bors.

“Surrock?” Die hertog spring vorentoe met 'n ontblote swaard in sy hand. Hy kap die punt van James Surrock se swaard opwaarts, net as die dryfhou gelewer word. Surrock spring terug. Hy gluur die hertog woedend aan.

“Jy het geen reg gehad om dit te doen nie!”

“Geen reg nie!” Die hertog sis die woorde uit. “Geen reg om moord te verhoed nie? Is daar dan geen menslikheidsgevoel in jou nie?”

“Ek het nie hierdie tweegeveg uitgelok nie.” Surrock se stem is bedaad. Hy kyk na Graham Bowley en haal sy skouers op. “Daar is hy nou op sy knieë, waar hy gisteraand reeds behoort te gewees het!”

Onderwyl hy praat, draai hy weg en begin aanstap na sy perd toe. Die geneesheer buk langs die gewonde man.

“Surrock” Die hertog kyk hom minagtend agterna en vervolg gedemp. “Ek sal jou aanraai om nie weer jou verskyning by die klub te maak nie.

Boonop sal ek sorg dat jy in geen ordentlike huis in Londen ontvang sal word nie. My raad aan jou is om terug te keer na Heatly en daar te bly totdat niemand wat jou hier geken het, meer leef nie.”

James Surrock hou aan met stap. Hy weet wat daardie woorde beteken. Hy is nou verban uit die hoër sosiale kringe van Londen. Hy voel meteens verbitterd. Tot dusver kon hy oral krediet kry, want sy skuldeisers het hom met respek behandel Maar as die hertog openlik teen hom kant kies, sal hulle op hom toesak en dan kan daar maar net een uiteinde wees, die skuldenaarstronk.

Sonder om op sy sekondante te wag, gryp hy sy baadjie en mantel en spring in die saal. Wreed kap hy die perd in sy lieste. As hy die hek in die klipmuur bereik, ruk hy hard aan die stang. Die perd spring los oor die hek. Woes jaag Surrock deur die strate. Hoewel dit nog vroeg is, is verskeie mense reeds op straat. ’n Groenteverkoper wat met sy karretjie om ’n draai kom, word teen die grond gestamp as die perd op die plaveiklippe probeer vasskop, maar sy draai nie gou genoeg kan kry nie.

Die selfversekerheid van die vorige aand verlaat Surrock soos die skuimende rand van ’n brander wat hoog teen die strand op gespoel het en nou terugtrek. Hy besef dat daar niemand is by wie hy om hulp kan aanklop en wat hom sal ondersteun nie. Maar dit wek geen berou by hom nie. Haat en wraaksug wel in hom op. Hy is magteloos, magteloos omdat hy nie ’n pennie besit nie. As hy geld gehad het, sou hy hierdie swakkeling voor hom laat kruip het.

Nou sal hy moet teruggaan na die landgoed. Daaruit sal hy nooit ryk word nie, dit weet hy goed. Sy moeder sal ook nie toelaat dat hulle dit verkoop solank sy nog lewe nie. Maar daar is darem een ligpunt. Aan hul landgoed grens die reuse besittings van die De Moreaux’s. Die landgoed De Moreaux is die vrugbaarste in die suide van Engeland en die man aan wie dit behoort, sy enigste neef, die skatryk graaf Jean de Moreaux, sit duisende myle hiervandaan. Menige keer het James Surrock al planne beraam om in De Moreaux se afwesigheid van daardie rykdom na sy eie sak te probeer afkeer.

Soos hy vroeër vanmôre daardie kerktoering uit die mistigheid sien verrys het, kom daar nou ’n blink gedagte uit die warboel van sy terugslae te voorskyn. Jaarliks kom een van Jean de Moreaux se getroue

bediendes uit die Kaap die Goeie Hoop om sy besittings te kom inspekteer. Een keer, die eerste keer nadat Jean die land verlaat het, het sy vriend, Jacques de la Fay, wat ook van adellike afkoms is, self hier aangekom om sake in orde te kry. James Surrock vloek binnensmonds. Jean het 'n groot gedeelte van die De Moreaux-landgoed aan Jacques de la Fay present gegee. Surrock se gedagtes dwaal na die gebeurtenisse van die afgelope paar jaar terug. Die gebeure wat meegebring het dat Jean de Moreaux die land verlaat het, word selde of ooit in die huis van die Heatly's aangehaal, want daarin lê ook die geskiedenis van die moord op James se vader opgesluit, en dit was die regstreekse oorsaak van sy moeder se swak gesondheid.

Jean se vader, die graaf De Moreaux, het hom reeds voor die Franse Rewolusie in Engeland gevestig. Dit is hy wat die De Moreaux-landgoed ontwikkel het tot die rykste in Engeland. Sy suster het saam met die graaf en sy vrou gekom. Sy is getroud met graaf Heatly, James se vader, wie se landgoed aan die van die De Moreaux's gegrens het. Die graaf De Moreaux het een broer gehad wat in Frankryk agtergebly het. Met die Rewolusie is hy en sy vrou om die lewe gebring, maar hul enigste seun, Paul, het ontsnap en is deur Jean se ouers aangeneem. Jean en Paul was 'n paar jaar ouer as James en alhoewel hy dikwels saam met hulle gespeel het, het hulle nie eintlik goed bevriend geword nie. Gewoonlik was dit maar net die drie speelmaats. Paul, Jean en Jacques de la Fay, wat ook by die De Moreaux's ingewoon het, aangesien sy ouers in Frankryk onder die valbyl gesterf het. Van die drie het James die beste met Paul oor die weg gekom. Dit was asof daar tussen hulle, ten spyte van die verskil in ouderdom, altyd 'n sterk band bestaan het.

Toe sterf die graaf en gravin De Moreaux kort na mekaar. Jean was nog nie oud genoeg om die landgoed self te bestuur nie en James Surrock se vader, die graaf Hugo, het sy sake behartig. James onthou nog goed dat sy vader nie juis veel van Paul gehou het nie. Hy het altyd gesê dat Paul te wild en roekeloos is, maar daaraan het James hom nie gesteur nie, want met verloop van tyd het Paul sy beste vriend geword.

Toe word sy vader vermoor. Geen twyfel hoegenaamd het bestaan dat dit die handwerk van Jean de Moreaux was nie. In daardie stadium het almal die feit dat Jean nie tevrede was dat 'n ander man seggenskap gehad het oor sy besittings nie, as motief aanvaar. Jean is tot die dood

veroordeel, maar met behulp van sy vriend Jacques en ’n paar getroue volgelinge van die De Moreaux-landgoed, het hy ontsnap en uit Engeland verdwyn. Paul, as aangenome seun van die De Moreaux’s, het toe alles geërf. ’n Paar maande lank het James en Paul soos konings geleef, tog het dit gelyk asof iets Paul gehinder het. Uiteindelik het hy besluit om ’n lang seereis te onderneem en die eerste wat weer van hom gehoor is, was ’n brief wat James van hom uit die Kaap die Goeie Hoop gestuur het. Daarin het hy gemeld dat hy vir Jean opgespoor het.

Toe kom die berig dat Paul oorlede is. Op sy sterfbed het hy voor die goewerneur van die Kaap, die moord op sy oom erken. Jean was dus onskuldig, maar hy het nooit teruggekeer Engeland toe nie. Net af en toe kom sy werknemers om die landgoed De Moreaux te besoek en jaarliks word daar ook groot somme geld na die Kaap die Goeie Hoop verskeep!

Hoeveel keer het James Surrock nie reeds gehoop dat Jean de Moreaux moet sterf nie. Dit sal James se moeder die enigste erfgenaam van die Moreaux-besittings maak!

Al ryende besluit James dat hy van nou af aan sy uiterste bes gaan probeer om van Jean se rykdom in die hande te kry. Hy ken gelukkig die rentmeesters op die De Moreaux-landgoed almal persoonlik. Op die een of ander wyse sal hy een van hulle kan omkoop.

Sy gemoed is dadelik meer gerus nou dat hy ’n positiewe gedagtegang ingeslaan het. Hy laat die perd voor die stoep van hul stadshuis staan en gebied die portier om die dier koud te lei en daarna stal toe te neem. In die portaal kom Mildred hom opgewonde tegemoet.

“Ek het gedink jy daag nooit op nie,” roep sy vrolik uit. “Raai net wat het gebeur!”

“Ek kan nie raai nie,” antwoord hy droog, onderwyl hy sy mantel op die rak hang. “Sê maar.”

“Daar het ’n brief van neef Jean gekom!”

“Neef Jean?” werp hy terug. “Jy weet ek hou nie van die vent nie.”

“Dit maak nie saak nie. Hy gaan trou. Hy trou met ’n meisie van die Kaap en het vir ons ’n uitnodiging gestuur.”

“Dan kan jy maar gaan.” Hy hardloop met die trap op na sy kamer toe. Die kenmerkende uitdrukkingloosheid het nou sy gesig verlaat. Hy gooi die deur agter hom toe en leun daarteen.

Hierdie onverwagte nuus, juis op hierdie besondere oomblik, dui vir hom iets meer as blote toeval aan. Wat hom soos 'n dolksteek getref het, is die nuus dat Jean de Moreaux gaan trou. Dit beteken dat daar eerlank ander erfgename sal wees en dat die De Moreaux landgoed dan vir ewig buite sy bereik geplaas gaan word.

En tog is hy nie teleurgesteld nie. Die blote feit dat die tyding hulle juis nou moet bereik, laat dit lyk asof die Voorsienigheid aan sy kant is. Die nuus het ongetwyfeld gekom om hom te waarsku, om hom aan te spoor om haastig op te tree ten einde hierdie terugslag te verhoed.

'n Ander gedagte roer in sy onderbewussyn. Hy stap na die spieëlkas en uit een van die laaie haal hy 'n klein houtkissie wat op al sy reise met hom saamgaan. Daarin is skuldbewyse, verseëelde ooreenkomste en 'n paar briewe. Hy soek daardeur en haal een van die briewe uit. Dit is die een wat Paul de Moreaux aan hom geskryf het, 'n rukkie nadat hy Engeland verlaat het. Dit kom van die Kaap die Goeie Hoop.

Sy oë dwaal oor die algemene nuus. Dan kom hy by die paragraaf waar Paul hom meedeel dat hy vir Jean opgespoor het.

“Ek weet nog glad nie waar hy is nie,” lees hy, “maar ek is daarvan oortuig dat hy die man is wat homself die Buiter noem. Met 'n bende getroue volgelingen, ek twyfel nie daaraan dat dit uit Jacques de la Fay en 'n klompie van die De Moreaux-pagters bestaan nie, plunder hy in die omgewing van die Kaap. Daar wag 'n groot beloning vir enigeen wat hom aan die gereg uitlewer en tog word hy deur die boeregemeenskap beskerm. Daar is sommige van hulle wat in die waan verkeer dat hulle deur die regering veronreg word en die Buiter het hom kastig hul kampvegter gemaak. In elk geval, ek weet dat ek hom sal kan uitoorlê sodat die vonnis wat in Engeland gevel is, nou voltrek kan word. Ek sal nie rus voordat hy sterf vir die leed wat hy jou, jou suster en jou moeder aangedoen het nie. Hy sal boet vir die moord op my oom.”

James Surrock sit ingedagte. 'n Ruk nadat hy hierdie brief wat hy aan niemand anders gewys het nie, ontvang het, het die amptelike verslag van die goewerneur van die Kaap in Engeland aangekom en is die gravin Heatly van die omstandighede in kennis gestel. Paul het erken